

UNIWERSYTET GDAŃSKI

PRACOWNIA REALIZACJI BADAŃ SOCJOLOGICZNYCH

Gdańsk 80 -156, ul. Bielańska 5, tel. 301 – 36 – 51 wew.25 fax: 301 - 22 - 08

***DZIAŁALNOŚĆ WŁADZ MIASTA GDAŃSKA
W OPINII MIESZKAŃCÓW***

(Raport z badań)

Gdańsk, listopad 2000 r.

SPIS TREŚCI

	strona
Wstęp	3
Zainteresowanie polityką lokalną	4
Znajomość przedstawicieli władz lokalnych	8
Ocena działalności władz miasta	12
Opinie na temat wyborów Prezydenta Miasta – pośrednie czy Bezpośrednie?	18
Percepcja zmian zachodzących w mieście – rozwój czy stagnacja?	19
Sukcesy i porażki władz miasta w opinii mieszkańców	22
Hierarchia zadań budżetowych	26
Wiedza o zadaniach i kompetencjach Urzędu Miejskiego	28

WSTĘP

W dniach 09 – 16 listopada 2000 r. Pracownia Realizacji Badań Socjologicznych Uniwersytetu Gdańskiego przeprowadziła na terenie Gdańska badanie socjologiczne poświęcone problematyce lokalnej. Celem badania było zarejestrowanie opinii mieszkańców na temat funkcjonowania władz lokalnych. Zrealizowano je na zlecenie Zarządu Miasta w Gdańsku. Problematyka badań koncentrowała się wokół następujących zagadnień:

1. Zainteresowanie mieszkańców polityką lokalną.
2. Znajomość przedstawicieli poszczególnych organów władzy lokalnej
3. Ocena działalności władz miasta
4. Percepcja zmian zachodzących w mieście w okresie ostatniego
5. Sukcesy i porażki władz miasta w percepcji badanych
6. Hierarchia inwestycji w opinii mieszkańców
7. Znajomość zadań i kompetencji Urzędu Miasta

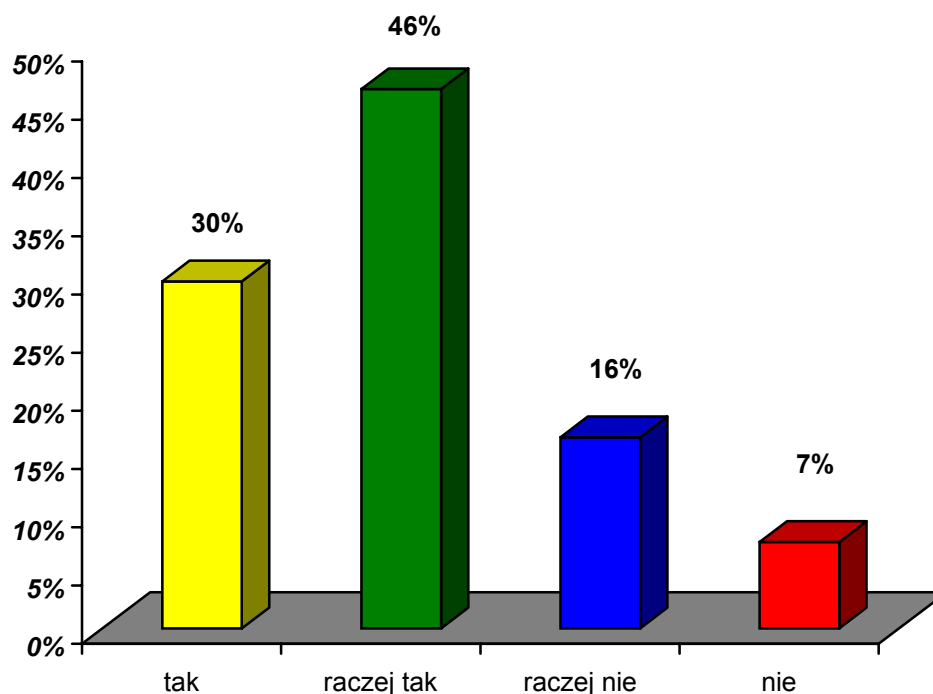
Badanie przeprowadzone zostało na 1000 – osobowej reprezentatywnej próbie dorosłych mieszkańców Gdańska. Próba odzwierciedla pod względem płci, wieku i miejsca zamieszkania (dzielnica) strukturę ogółu mieszkańców w wieku 18 lat i więcej.

Ponieważ analogiczne badania Pracownia UG przeprowadziła w 1999 roku dlatego wyniki z badań przeprowadzonych w 2000 roku porównywane są z wynikami z badań poprzednich. Pozwoliło to zarejestrować nie tylko obecny stan świadomości mieszkańców, ale także tendencję zmian.

ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ LOKALNĄ

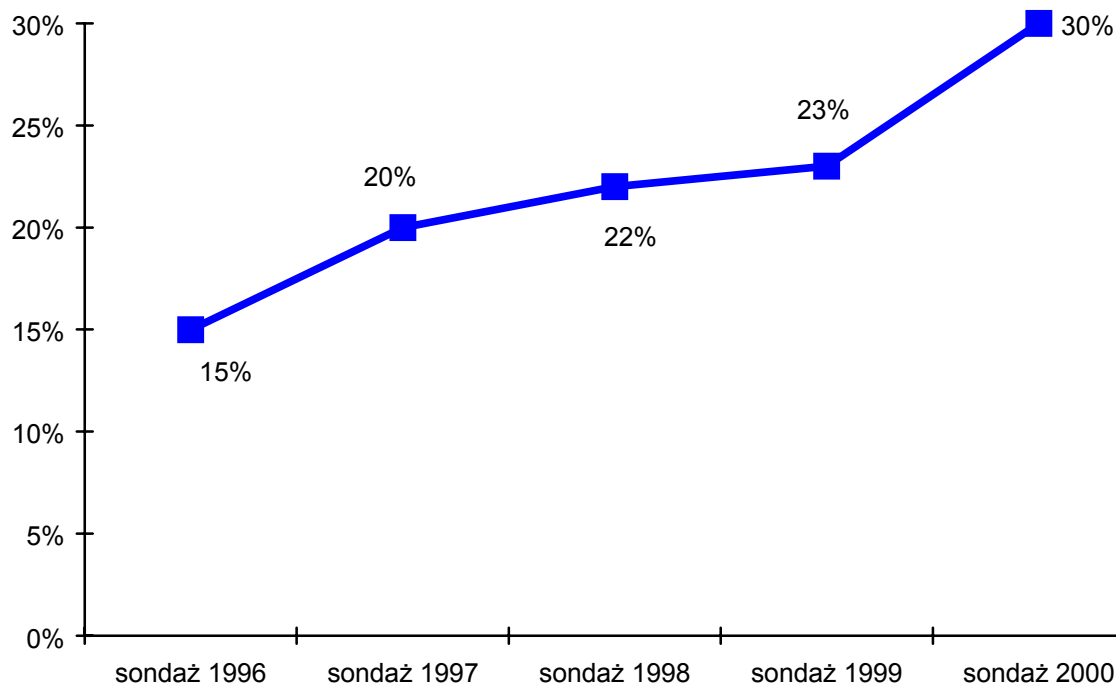
Z przeprowadzonych badań wynika, że większość mieszkańców Gdańska zadeklarowała zainteresowanie poczynaniami władz lokalnych (76%), przy czym prawie jedna trzecia gdańszczan (30%) w sposób bardziej permanentny śledzi ich działalność i wyraża stałe zainteresowanie w tej kwestii.

Czy interesuje się Pan (i) polityką lokalną, tzn. działalnością władz miasta w Gdańsku?



Odnosząc te wyniki do badań wcześniej przeprowadzonych przez PRBS UG odnotować można tendencję wzrostu zainteresowania polityką lokalną w Gdańsku. Odsetek ten z każdym rokiem rósł w sposób liniowy – w 1996r. – 15%, w 1997r. – 20%, w lutym 1998r. – 22%, w 1999r. – 23%, obecnie zaś wynosi 30%. Jak zatem widać największy wzrost zainteresowania polityką lokalną daje się zauważyć w roku 2000 (wzrost o 7% w skali roku).

**Zainteresowanie polityką lokalną w okresie ostatnich 5 lat
(odpowiedzi „tak”)**

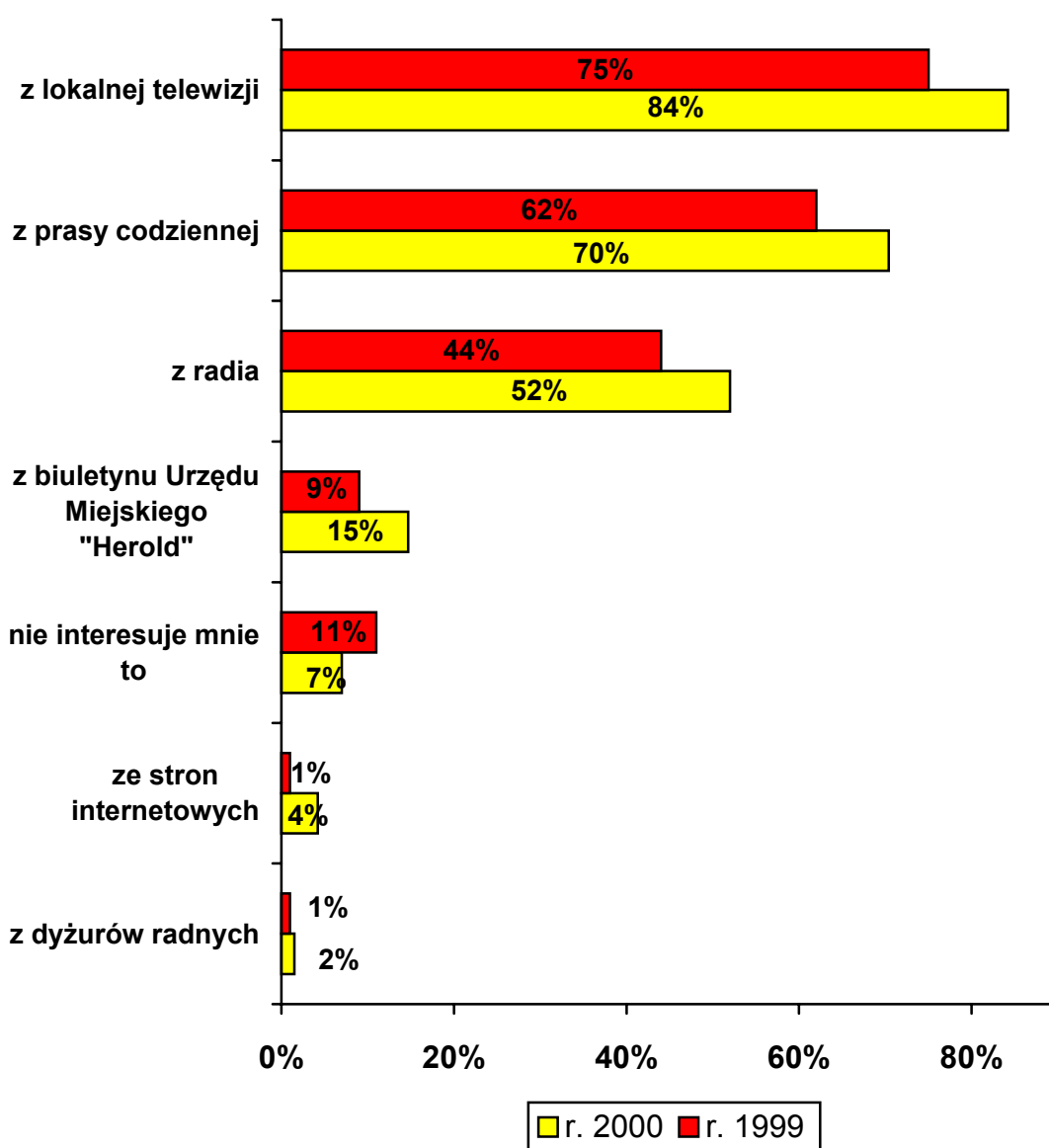


O działalności władz miasta badani najczęściej dowiadują się z lokalnych mediów. Zdecydowana większość respondentów (84%) deklaruje, że głównym źródłem informacji o władzach lokalnych jest telewizja lokalna. W dużej mierze ta wiedza jest czerpana z prasy (70%) i z radia (52%). Wydawany przez Urząd Miasta biuletyn „Herold” jest źródłem wiedzy dla 15%. Należy zwrócić uwagę, iż odsetek osób czerpiących wiedzę z biuletynu Urzędu Miasta wzrósł w skali roku o 6% (w roku 1999 wynosił on 9%). Nikły odsetek gdańszczan zadeklarowało, że wiadomości o życiu miasta czerpie ze stron internetowych (4%) i dyżurów radnych (2%). Nikły odsetek tych, którzy dowiadują się od radnych o sprawach związanych z życiem Gdańska wskazuje na to, że gdańszczanie rzadko kontaktują się z nimi bezpośrednio. Należy dodać, że w stosunku do 1999 roku zmalał procent osób w ogóle nie zainteresowanych polityką lokalną (11% w roku 1999 i 7% w roku 2000). Świadczyć to może o zwiększającej się identyfikacji mieszkańców i większym zainteresowaniu problemami miasta.

Respondenci, którzy na pytanie „z jakich źródeł czerpie Pan wiadomości o życiu miasta Gdańska” udzielili odpowiedzi „w ogóle nie interesuje mnie to” są to prawdopodobnie ci, którzy nie mają poczucia wpływu na rozwiązywanie problemów, z którymi boryka się Gdańsk.

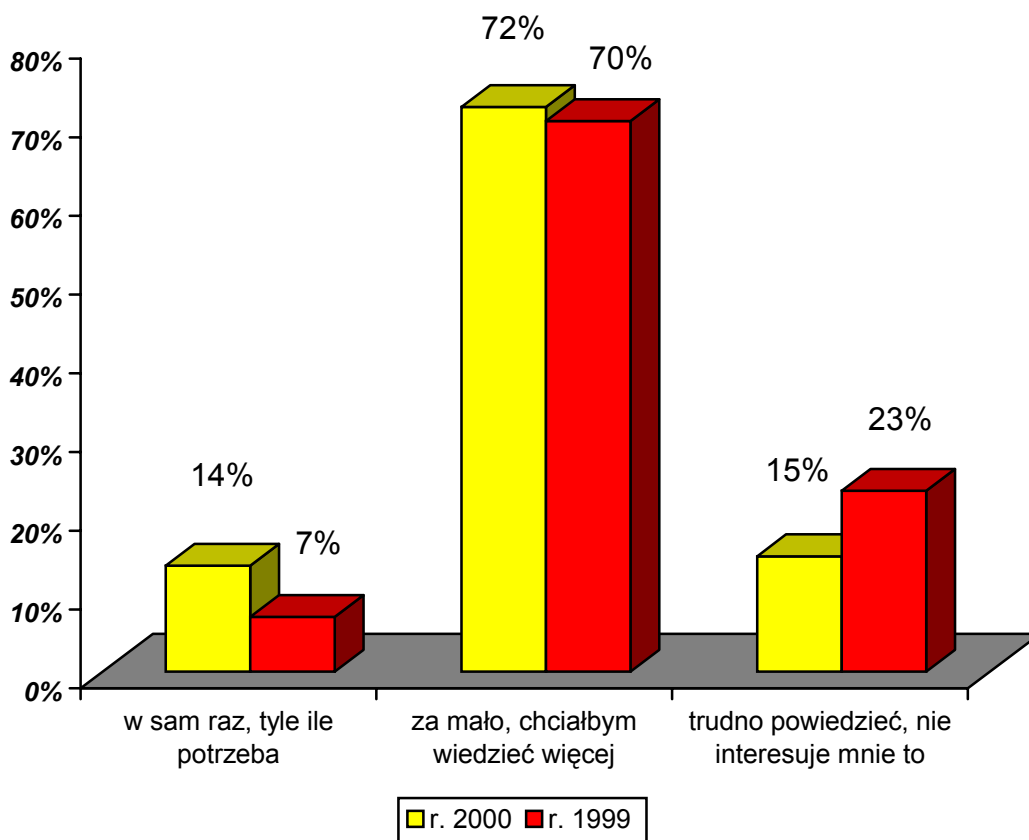
Z jakich źródeł czerpie Pan(i) wiadomości o życiu miasta?

- r. 1999 i r. 2000.



Generalnie gdańszczanie uważają, że władze miasta w sposób niewystarczający informują o swojej pracy (72%). Tylko co siódmy badany uważa, że informacje o działaniach władz lokalnych są wystarczające (14%). Należy jednak zwrócić uwagę, iż procent ten na przestrzeni jednego roku zwiększył się dwukrotnie (z 7% do 14%). Polityka informacyjna jest niesłyszanie istotna dla wizerunku władzy lokalnej, jak i dla budowania zaufania mieszkańców miasta do wybranych przez siebie przedstawicieli. Niewystarczające informowanie o podjętych decyzjach inwestycyjnych, konkretnych działaniach władz lokalnych powoduje, że część gdańszczan nie dostrzega ich znaczenia dla rozwoju miasta. W późniejszym okresie nie jest w stanie wymienić co, kiedy i gdzie zostało wykonane.

***Czy zdaniem Pana(i) władze miasta informują mieszkańców o swojej pracy
- r. 1999 i r. 2000.***



ZNAJOMOŚĆ PRZEDSTAWICIELI WŁADZ LOKALNYCH

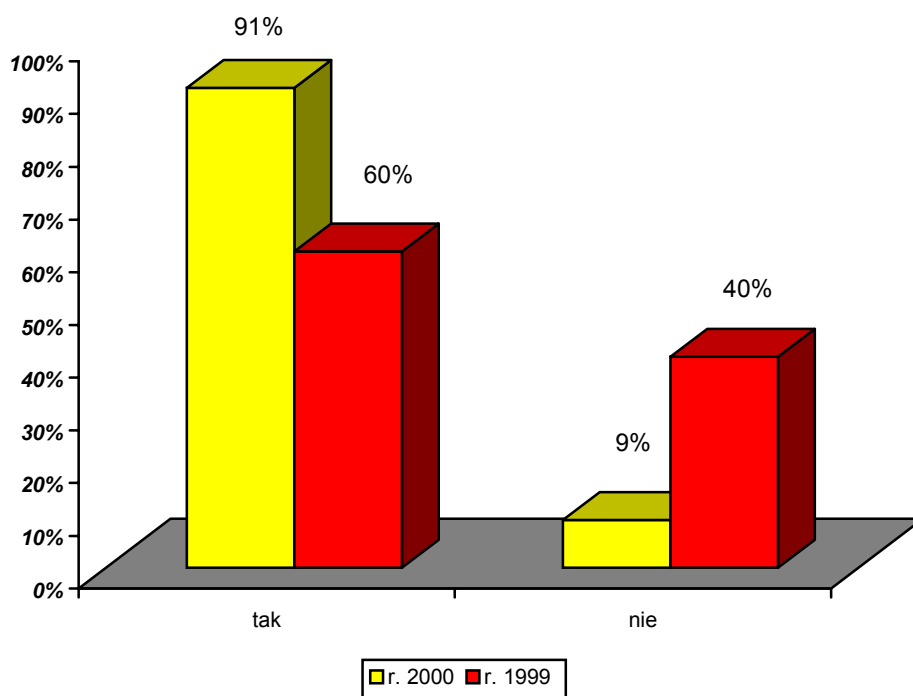
Stopień znajomości przedstawicieli władz lokalnych jest znaczącym wskaźnikiem dystansu jaki dzieli mieszkańców od ich reprezentantów. Im mniej są oni znani, tym częściej postrzegani są jako „obcy”. Zagadnienie to jest szczególnie ważne gdyż ukazuje stan akceptacji dla obecnej elity zarządzającej oraz prowadzonej przez nią polityki. W niniejszym badaniu postawiono respondentom pytania o znajomość przedstawicieli władzy lokalnej:

- a) Pawła Adamowicza - Prezydenta Miasta
- b) Elżbiety Grabarek – Bartoszewicz - Przewodniczącą Rady Miasta

PREZYDENT MIASTA

Zdecydowana większość respondentów (91%) zna i potrafić wymienić nazwisko Prezydenta Miasta Pawła Adamowicza. Jedynie 9% badanych przyznało się do faktu nieznaności nazwiska Prezydenta Gdańska.

*Czy zna Pan(i) nazwisko Prezydenta Gdańska
- r. 1999 i r. 2000.*

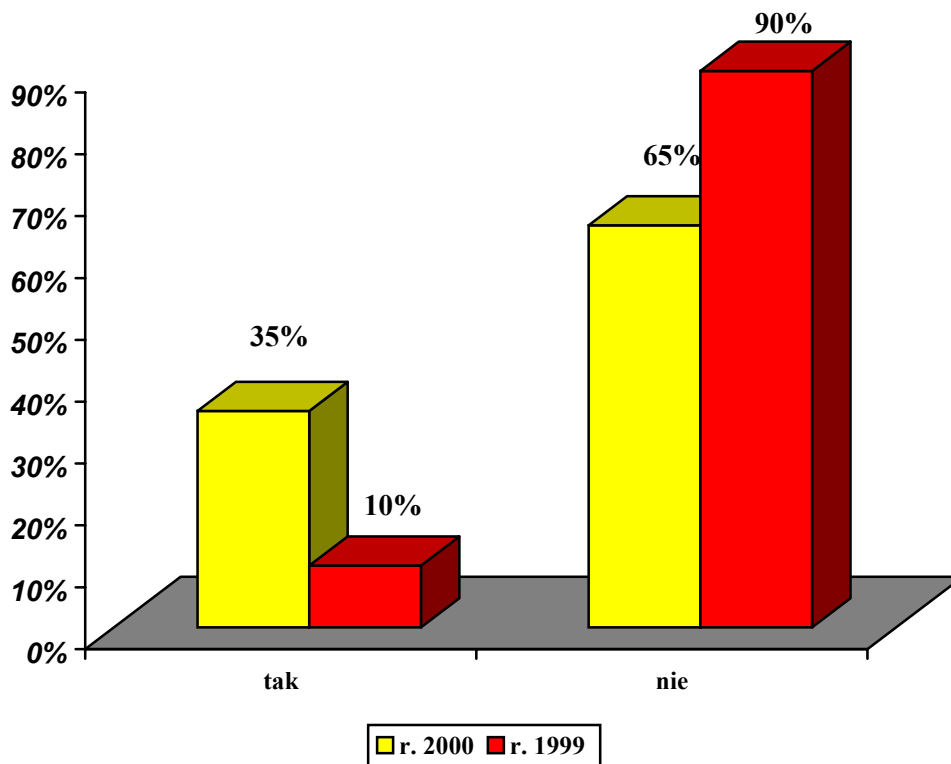


RADA MIASTA – PRZEWODNICZĄCA RADY MIASTA ORAZ RADNI

Znacznie gorzej przedstawia się znajomość członków Rady Miejskiej oraz jej przewodniczącej. Jak się okazuje dla większości mieszkańców wciąż są oni jeszcze mało znani.

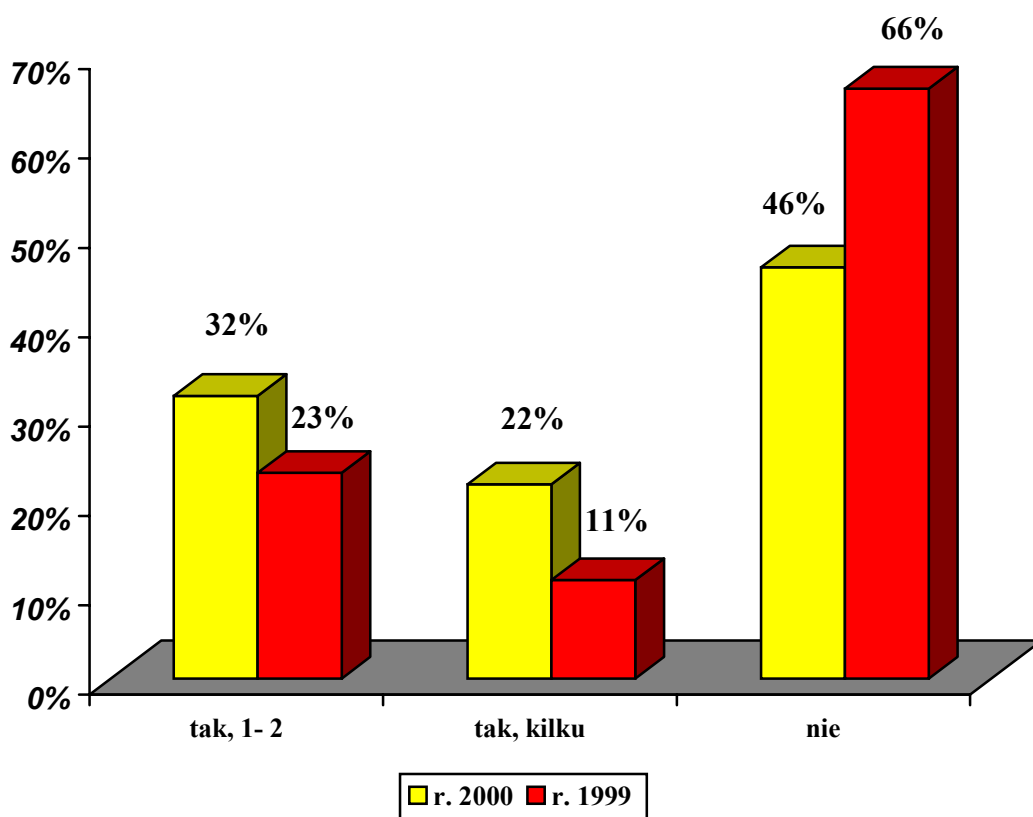
W niniejszym badaniu postawiono pytanie o znajomość nazwiska Przewodniczącej Rady Miasta Pani Elżbiety Grabarek – Bartoszewicz. Okazało się, że to nazwisko zna jedna trzecia badanych (35%). Taki wynik jest jednak nieproporcjonalnie wyższy od wyniku z ubiegłego roku, kiedy to znajomość nazwiska Przewodniczącej Rady Miasta znało zaledwie 10% badanych. Ten fakt zapewne jest wynikiem dłuższego czasu kadencji Pani Elżbiety Grabarek – Bartoszewicz.

*Czy zna Pan(i) nazwisko Przewodniczącej Rady Miasta Gdańska
- r. 1999 i r. 2000*



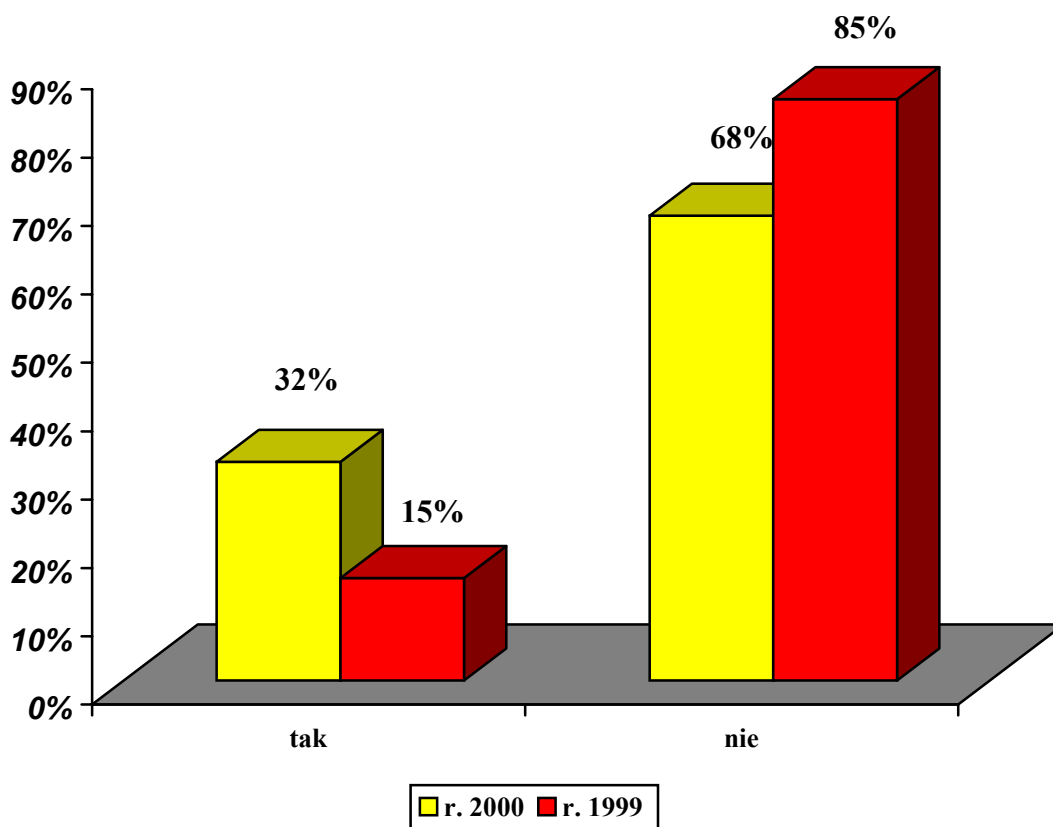
Również gdańscy rajcy w wysokim procencie pozostają anonimowi. Po dwóch latach kadencji prawie połowa (46%) mieszkańców nie potrafi wymienić choćby jednego nazwiska radnego w Gdańsku. Brak znajomości radnych jest zjawiskiem stałym, utrzymującym się od kilku lat. W roku 1999 odsetek mieszkańców nie potrafiących wskazać na znajomość choćby jednego radnego wynosił 66% - obecnie 46%. Trzeba także dodać, że wśród osób deklarujących znajomość radnych, 22% to respondenci, którzy potrafią wskazać znajomość kilku radnych, zaś prawie jedna trzecia badanych (32%) potrafi wymienić zaledwie jednego, dwóch radnych. Generalnie w okresie ostatniego roku znajomość radnych wzrosła łącznie o 21%.

Czy zna Pan(i) nazwiska jakichś radnych w Gdańsku
- r. 1999 i r. 2000



Obrazu tego dopełniają odpowiedzi respondentów na pytanie dotyczące znajomości radnego ze swojej dzielnicy (okręgu wyborczego). Jak się okazało 68% ankietowanych nie potrafiło wskazać nazwiska radnego ze swojej dzielnicy, choć i tu nastąpiła wyraźna poprawa. Podczas gdy w pierwszym roku kadencji znajomość radnego z dzielnicy deklarowało zaledwie 15% badanych, to już po dwóch latach kadencji odsetek ten wzrósł do 32%.

Czy zna Pan(i) nazwisko jakiegoś radnego ze swojej dzielnicy
- r. 1999 i r. 2000

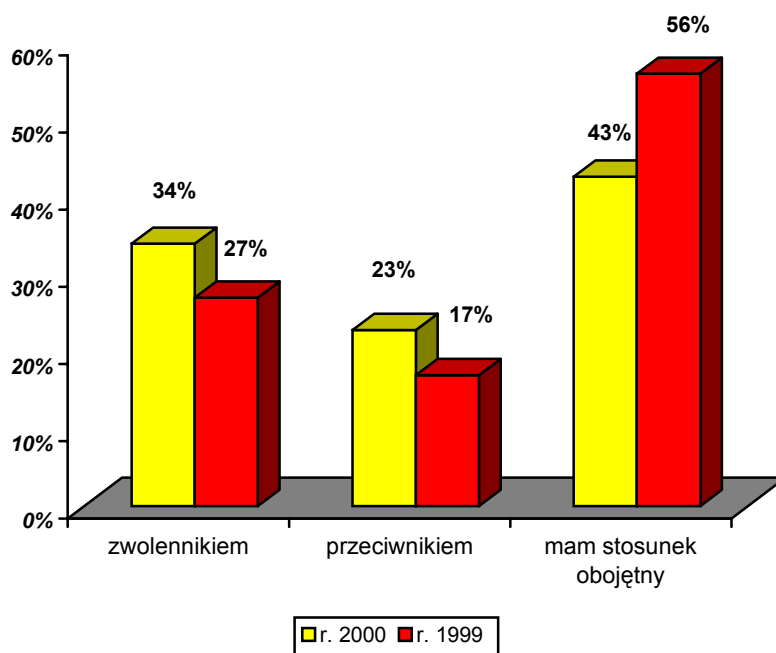


OCENA DZIAŁALNOŚCI WŁADZ MIASTA

W prowadzonym sondażu postawiono respondentom pytanie o samookreślenie się wobec władzy w mieście: „*Jak generalnie określiliby Pan(i) swój stosunek do obecnych władz w mieście (Prezydent i Zarząd). Czy jest Pan(i) jej zwolennikiem czy przeciwnikiem?*”. Na tak postawione pytanie 43% respondentów odpowiedziało, że „*ma stosunek obojętny*” (ani zwolennicy, ani przeciwnicy), 34% odpowiedziało, „*jestem zwolennikiem*”, a 23% „*jestem przeciwnikiem*”. Zatem w ogólnym bilansie wynik ten można uzyskać za dość korzystny.

Czy jest Pan (i) zwolennikiem czy przeciwnikiem obecnych władz w mieście?

- rok 2000 i 1999



Prezydent Miasta

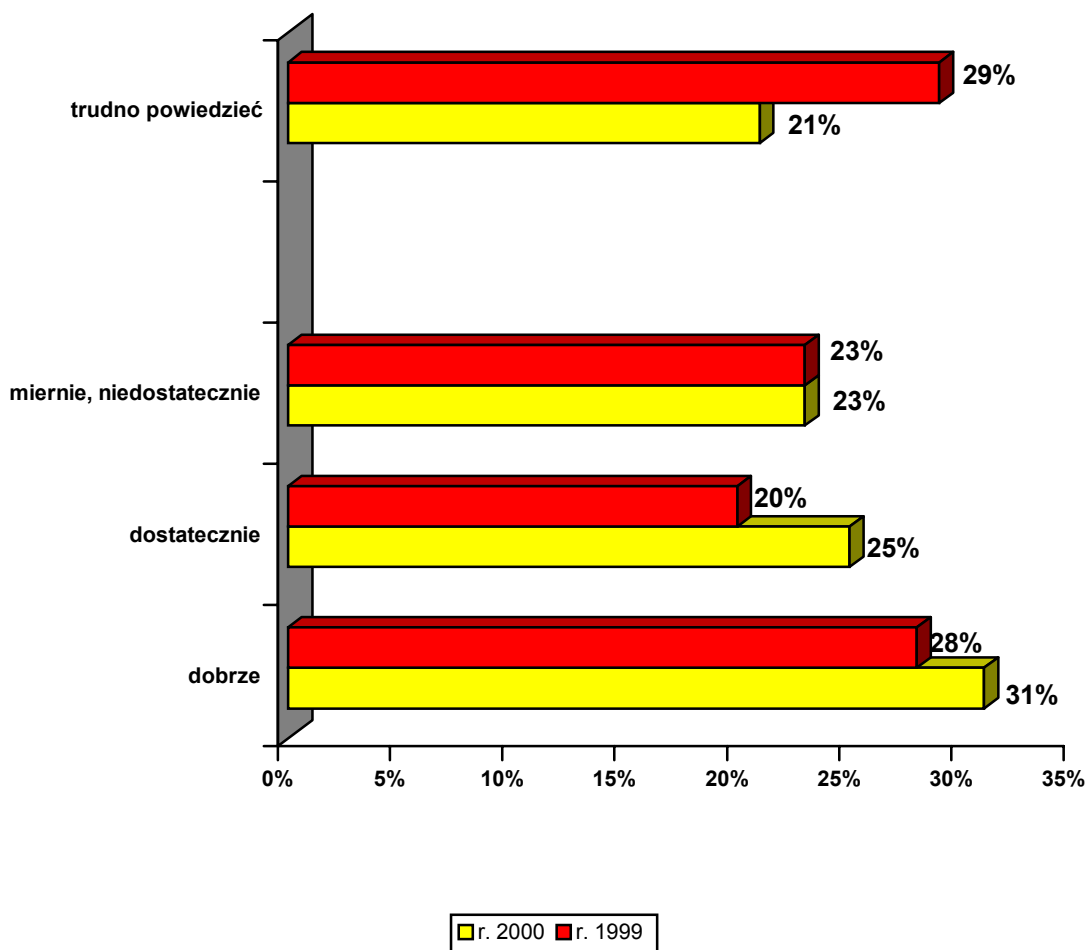
W trakcie badań postawiono respondentom pytanie o ocenę działalności Prezydenta Pawła Adamowicza. Oceny tej respondenci dokonali w oparciu o sześciopunktową skalę ocen szkolnych. O dokonanie poproszeni zostali ci mieszkańcy, którzy zadeklarowali znajomość nazwiska Prezydenta Miasta. Opinie gdańszczan okazały się bardzo zróżnicowane: 31% respondentów oceniło działalność Prezydenta Pawła Adamowicza jako minimum dobrą, 25% badanych gdańszczan wystawiła Prezydentowi ocenę dostateczną, 23% zaś ocenę mierną lub niedostateczną. Prezydent uzyskał średnią ocen 3.2 (w terminologii szkolnej dostateczny plus), która jest taka sama jak w roku 1999. Interpretując oceny wystawione Prezydentowi Pawłowi Adamowiczowi uwzględnić należy fakt, że wynik ten może być zdeterminowany ogólnym pogorszeniem nastrojów społecznych w Polsce i spadkiem notowań obecnego rządu RP (co wiąże się z polityką prowadzoną na szczeblu centralnym). Niemniej ocena 3,2 odzwierciedla aktualny stan świadomości mieszkańców i ogólny stosunek do prowadzonej polityki lokalnej.

Z badań wynika, że mężczyźni częściej są skłonni stawiać Prezydentowi Gdańska oceny negatywne (mierna i niedostateczne,) niż kobiety. Stosunek ten wynosi odpowiednio 31% do 24% odpowiedzi negatywnych. Znacznie częściej ocenę negatywną wystawiają Prezydentowi osoby starsze, które ukończyły 59 lat (31%). Taki stan rzeczy może być wynikiem ogólnego niezadowolenie osób starszych z niskich świadczeń rentowych i emerytalnych oraz, z dotkliwych dla ludzi starszych, reform państwa (szczególnie w służbie zdrowia). Najrzadziej ocenę negatywną wystawiają Prezydentowi osoby, które nie przekroczyły 30-go roku życia (23%).

Czynnikiem istotnie różnicującym są preferencje polityczne mieszkańców. Najniższe oceny Prezydentowi postawili sympatycy SLD (2,7), następnie UW (3.1), najwyższe natomiast sympatycy AWS (3.5). Zwolennicy innych partii oceniali Prezydenta Pawła Adamowicza na poziomie dostatecznym (3.0).

Jak ocenia Pan(i) działalność Prezydenta Gdańska Pawła Adamowicza?

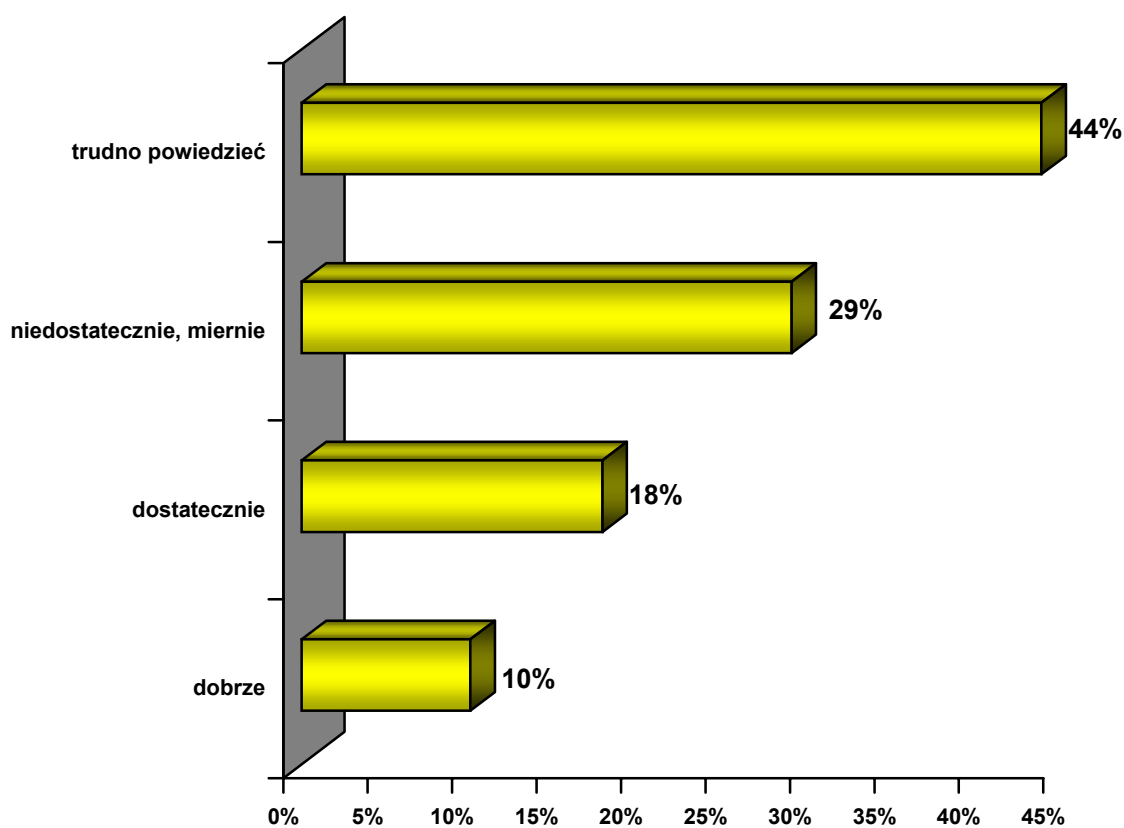
- rok 2000 i 1999



PRZEWODNICZĄCA RADY MIASTA

Na pytanie „*jak ocenia Pan(i) działalność Przewodniczącej Rady Miasta Elżbiety Grabarek – Bartoszewicz*” mieszkańcy Gdańska udzielili raczej negatywnych odpowiedzi. Przewodnicząca Rady Miasta została oceniona przez mieszkańców na poziomie 2,5 (mierny plus). Jedynie co dziesiąty badany (10%) ocenił minimum dobrze działalność Pani Elżbiety Grabarek – Bartoszewicz. Ocen negatywnych (miernych i niedostatecznych) było 29%. Bardzo duży odsetek gdańszczan (44%) na to pytanie odpowiedziało udzielając odpowiedzi „*nie wiem, trudno powiedzieć*”. Zapewne jest to wynik tego, iż Przewodnicząca Rady Miasta jest jeszcze stosunkowo mało znana (na pytanie: „*Czy zna Pan(i) nazwisko Przewodniczącego Rady Miasta?*” aż 65% respondentów odpowiedziało, że nie).

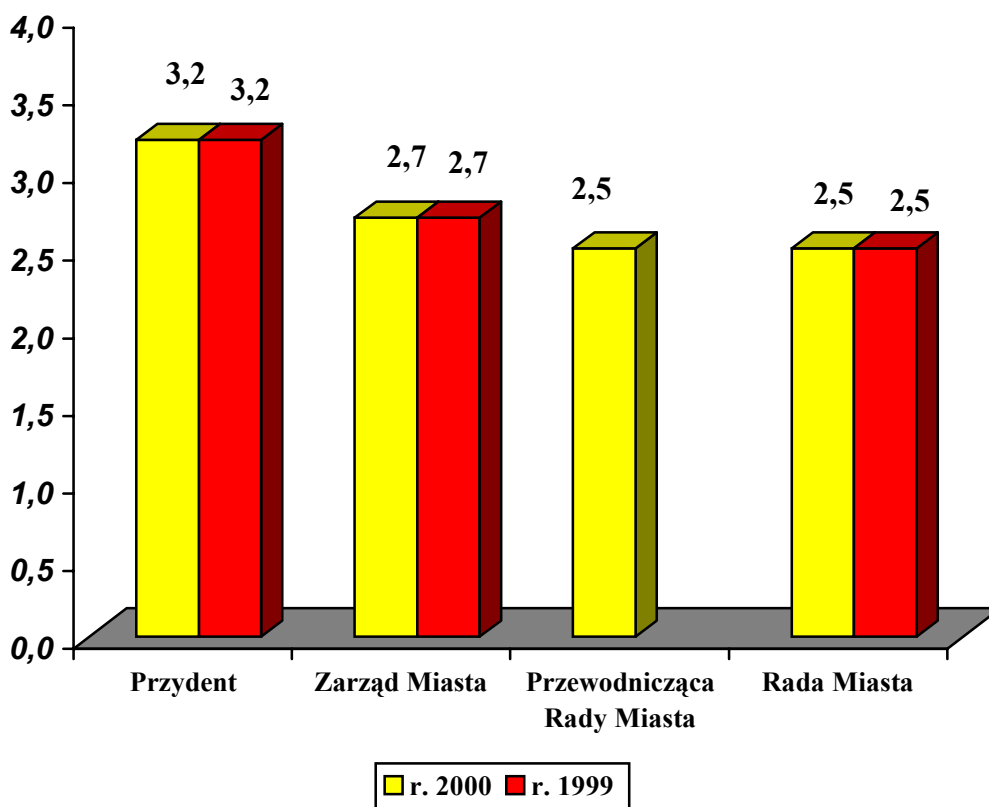
Jak ocenia Pan(i) działalność Przewodniczącej Rady Miasta?



ZARZĄD I RADA MIASTA

Gorzej od Prezydenta oceniona została działalność Zarządu Miasta oraz Rady Miasta. Zwrócić jednak należy uwagę, na fakt, że o ile Prezydent jawił się badanym jako konkretna persona, o tyle Zarząd i Rada Miasta jako instytucja. W tym przypadku ocena ma już charakter uogólniony i odnosi się nie tyle do poszczególnych osób, ile do całokształtu działań tych dwóch organów władzy. Podobnie jak przed rokiem Zarząd Miasta jak i Rada Miasta ocenione zostały znacznie gorzej niż Prezydent. Zarząd Miasta uzyskał średnią 2,7, zaś Rada Miasta 2,5.

Średnia ocen uzyskana przez poszczególne podmioty władzy
- rok 2000 i 1999

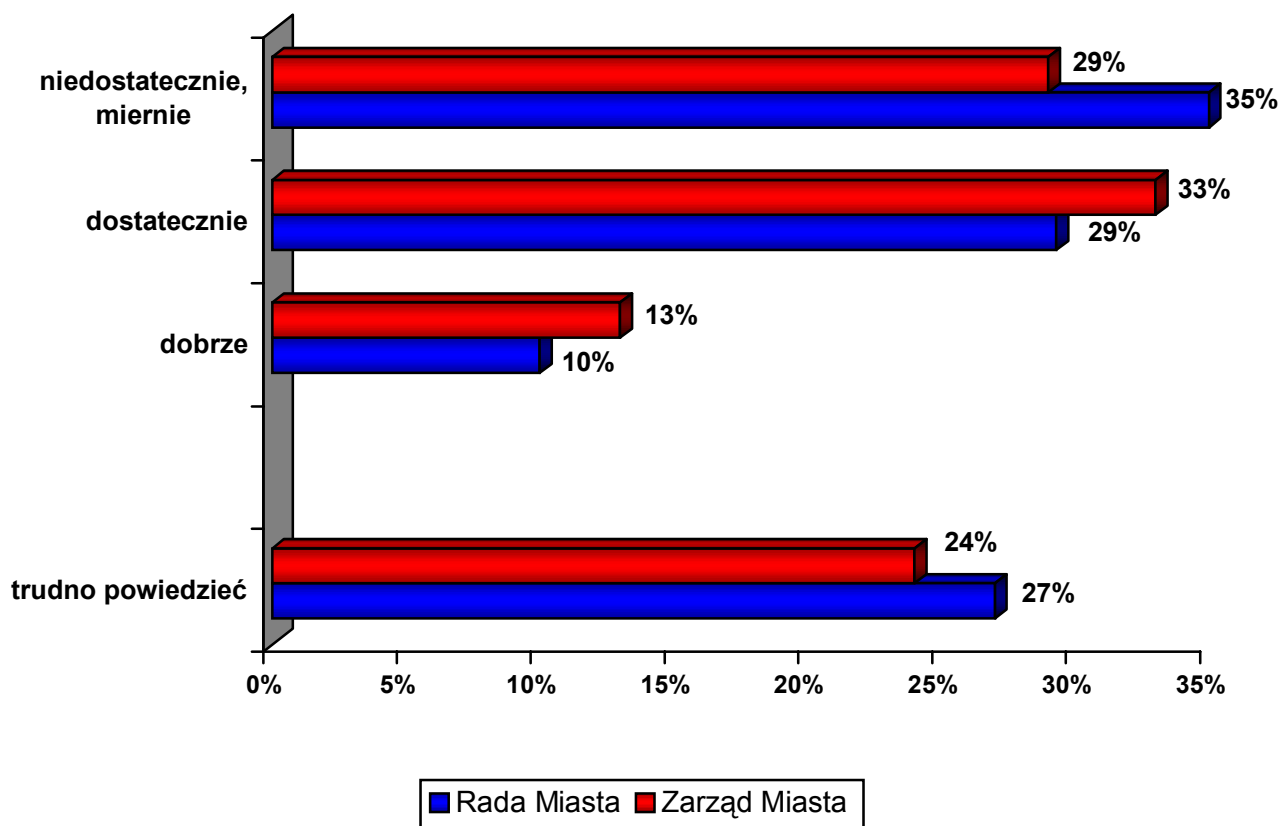


* w 1999 roku nie prowadzono pomiaru oceny Przewodniczącej Rady Miasta

Jedna czwarta mieszkańców Gdańska uchyliła się od dokonania oceny Zarządu i Rady Miasta i wybrała odpowiedź „trudno powiedzieć”. W przypadku Zarządu odsetek ten wynosi 24%, a w przypadku Rady Miasta jest on wyższy i wynosi 27%. Prawie co ósma osoba (13%) dobrze oceniła działalność Zarządu Miasta (ocena minimum dobra) a co dziesiąta (10%) Rady Miasta. Obie wartości nie zmieniły się w stosunku do roku ubiegłego. Około jednej

trzeciej badanych działalność obu instytucji postrzega jako dostateczną (Zarząd – 33%, Rada Miasta – 29%). Tych, którzy w sposób negatywny wypowiadają się o działalności obu organów, jest również około jednej trzeciej (w przypadku Zarządu Miasta – 29%, w przypadku Rady Miasta – 34%).

Oceny uzyskane przez poszczególne podmioty władzy

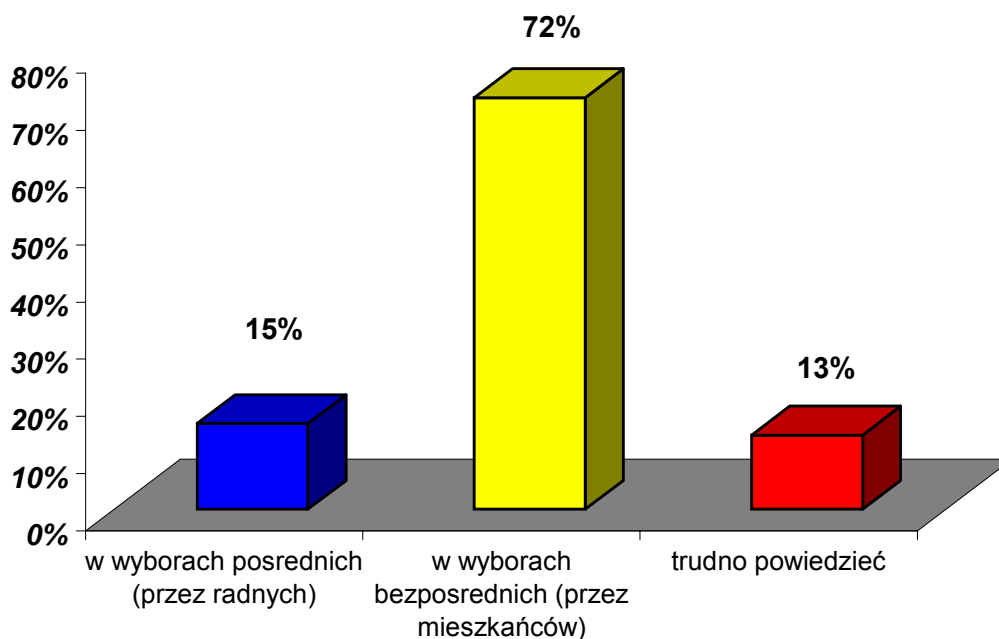


W ocenie Zarządu i Rady Miasta nie ma istotnych różnicowań ze względu na płeć. Mężczyźni częściej negatywnie oceniają zarówno Zarząd jak i Radę Miasta niż kobiety. Niemal tak samo oceniają oba te organy władzy sympatycy „centroprawicy” i „lewicy”. O ile zatem preferencje polityczne zdecydowanie różnicowały postrzeżenie Prezydenta Miasta o tyle w mniejszym stopniu różnicują postrzeżenie Zarządu i Rady Miasta.

OPINIE NA TEMAT WYBORÓW PREZYDENTA MIASTA – POŚREDNIE CZY BEZPOŚREDNIE?

W przeprowadzonych badaniach podjęto również kwestię związaną z wyborem prezydenta miasta. W środowiskach samorządowych toczy się dyskusja na temat tego, czy prezydenci miast (burmistrzowie) powinni być wybierani tak jak obecnie w wyborach pośrednich (przez radnych), czy też powinni być oni wybierani w wyborach bezpośrednich (przez wszystkich mieszkańców). Wiadomo, że drugie rozwiązanie wzmacnia władzę prezydenta w mieście (w tym daje „wolną rękę” w tworzeniu zarządu), i zmniejsza zależność od własnej partii, a zazwyczaj także i partii koalicyjnych. W tej kwestii opinie Gdańszczan są dość jednoznaczne. Niezależnie od preferencji politycznych, wieku i wykształcenia zdecydowana większość badanych opowiedziała się właśnie za tym drugim wariantem – za bezpośrednimi wyborami prezydenta miasta.

Czy prezydent miasta powinien być wybierany w wyborach pośrednich (przez radnych) czy w wyborach bezpośrednich (przez mieszkańców)



PERCEPCJA ZMIAN ZACHODZĄCYCH W MIEŚCIE

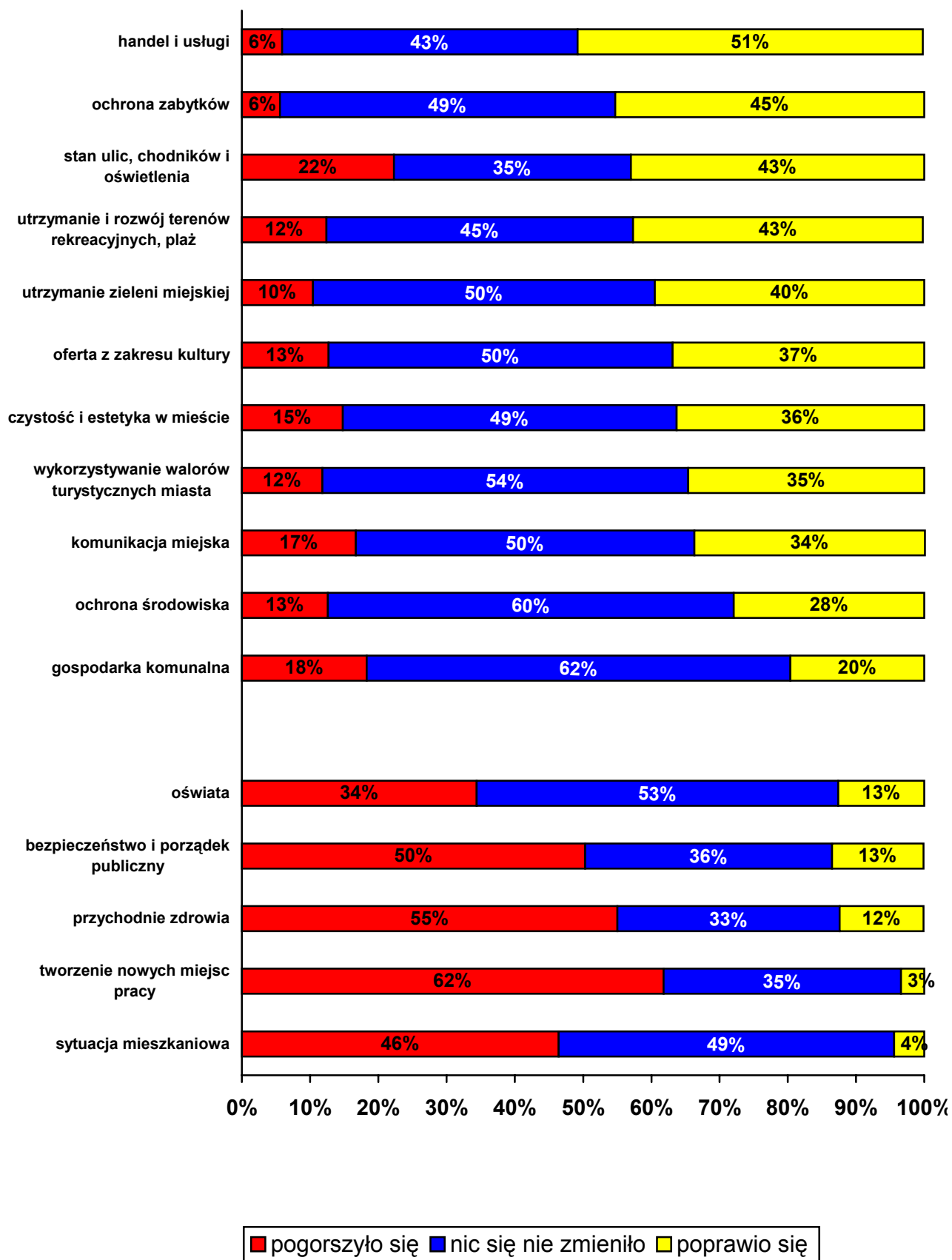
Czy w trakcie trwania kadencji działalność samorządu lokalnego przyczyniła się (na przestrzeni ostatniego roku) do zaistnienia jakichkolwiek zmian w mieście, a jeżeli tak, to w jakim kierunku zmiany te nastąpiły. Respondentów poproszono o odniesienie się do różnych dziedzin życia w mieście istotnych z punktu widzenia przeciętnego mieszkańca). W opinii gdańszczan miasto stopniowo rozwija się, lecz rozwój ten nie jest harmonijny, tzn. są dziedziny, w których widać zdecydowaną poprawę sytuacji, ale są także takie dziedziny, w których daje się zauważyć stagnację, a nawet pogorszenie sytuacji.

Większość badanych podkreśla fakt dalszej poprawy w zakresie *handlu i usług* (51%). Taka opinia nie dziwi zważywszy na dynamicznie rozwijającą się sieć usługowo – handlową w Gdańsku. Ponadto więcej respondentów dostrzega polepszenie a nie pogorszenie sytuacji w takich sferach życia jak *ochrona zabytków* (polepszenie - 45%, pogorszenie - 6%), *poprawa stanu ulic i chodników oraz oświetlenia w mieście* (polepszenie - 43%, pogorszenie – 22%), *utrzymanie i rozwój terenów rekreacyjnych, w tym również plaż* (polepszenie - 43%, pogorszenie – 12%), *utrzymanie zieleni miejskiej* (polepszenie - 40%, pogorszenie – 10%), *oferta z zakresu kultury* (polepszenie - 37%, pogorszenie – 13%), *czystość i estetyka w mieście* (polepszenie - 36%, pogorszenie – 15%), *wykorzystywanie walorów turystycznych w mieście* (polepszenie - 35%, pogorszenie – 12%), *komunikacja miejska* (polepszenie - 34%, pogorszenie – 17%), *ochrona środowiska* (polepszenie - 28%, pogorszenie – 13%), *gospodarka komunalna* (polepszenie - 20%, pogorszenie – 18%).

W pozostałych dziedzinach jak: oświata, bezpieczeństwo i porządek w mieście, przychodnie w zdrowia, tworzenie nowych miejsc pracy, sytuacja mieszkaniowa dominują opinie o pogorszeniu się sytuacji.

Analiza wyżej wymienionych danych prowadzi do stwierdzenia, że – ogólnie rzecz biorąc - poprawa została odnotowana w tych sferach życia, za które główną odpowiedzialność ponoszą władze miasta oraz jego mieszkańcy. Natomiast w rozwiązywaniu problemów, które dalece wykraczają poza kompetencje władz lokalnych i uzależnione są od rozwiązań makroekonomicznych (np. bezpieczeństwo i porządek publiczny, problemy mieszkaniowe, sytuacja w oświacie i służbie zdrowia) badani zauważają stagnację, a nawet pogorszenie. Dowodzi to jednoznacznie o znaczącej roli samorządu jako instytucji bardziej skutecznej w rozwiązywaniu problemów niż władza centralna.

**Percepcja zmian w różnych dziedzinach życia w mieście
w ciągu ostatniego roku**



W tabeli nr 1 zamieszczono salda odpowiedzi (ocen). Znak „+” informuje, że zanotowano przewagę (o podaną liczbę procentów) ocen pozytywnych („poprawiło się”) nad negatywnymi („pogorszyło się). Znak „-”, oznacza, że ocen pozytywnych było mniej niż negatywnych (także o podaną liczbę procentów). Z obliczanych sald wyeliminowano wypowiedzi ambiwalentne – „nic się nie zmieniło”.

Tabela

Saldo ocen dotyczących zmian w poszczególnych dziedzinach życia w mieście

SALDO DODATNIE	Rok 1999	Rok 2000	Zmiana
Handel i usługi	+ 48%	+ 45%	↓ 3%
Ochrona zabytków	+ 39%	+ 39%	Bez zmian
Utrzymanie i rozwój terenów rekreacyjnych	+ 35%	+ 31%	↓ 4%
Utrzymanie zieleni miejskiej	+ 34%	+ 30%	↓ 4%
Wykorzystanie walorów turystycznych	+ 28%	+ 23%	↓ 5%
Czystość i estetyka w mieście	+ 18%	+ 21%	↑ 3%
Komunikacja miejska	+ 16%	+ 17%	↑ 1%
Oferta z zakresu kultury	+ 14%	+ 24%	↑ 10%
Ochrona środowiska	+ 13%	+ 15%	↑ 2%
Stan ulic, chodników, oświetlenia	+ 1%	+ 21%	↑ 20%
Gospodarka komunalna (woda, ścieki, ciepło)	- 5%	+ 2%	↑ 7%
SALDO UJEMNE			
Bezpieczeństwo i porządek publiczny	- 65%	- 37%	↑ 28%
Tworzenie nowych miejsc pracy	- 57%	- 59%	↓ 2%
Sytuacja mieszkaniowa	- 46%	- 42%	↑ 4%
Sytuacja w przychodniach zdrowia	- 43%	- 43%	bez zmian
Sytuacja w oświacie	- 29%	- 21%	↑ 8%

Zwrócić należy uwagę na trzy dziedziny życia w mieście, w których odnotowano w stosunku do poprzedniego roku zdecydowany wzrost poprawy sytuacji. Są to: bezpieczeństwo i porządek publiczny (↑ 28%) oraz stan dróg i ulic (↑ 20%) oraz oferta z zakresu kultury (↑ 10%).

SUKCESY I PORAŻKI WŁADZ MIASTA

W trakcie badań postawiono pytanie o sukcesy i porażki władz miasta. Respondenci mieli wskazać konkretne przykłady działań, które uważają za sukcesy oraz przykłady działań uważanych za porażki. Pytanie o sukcesy miało charakter zamknięty i dotyczyło w dużej mierze konkretnych inwestycji. Natomiast pytanie o porażki miało charakter otwarty („*Co według Pana(i) jest największą porażką (niepowodzeniem) obecnych władz w mieście?*”) i dlatego badani często wyrażali swoje opinie ogólne dotyczące różnych problemów miasta opierając je czasami przykładami konkretnymi.

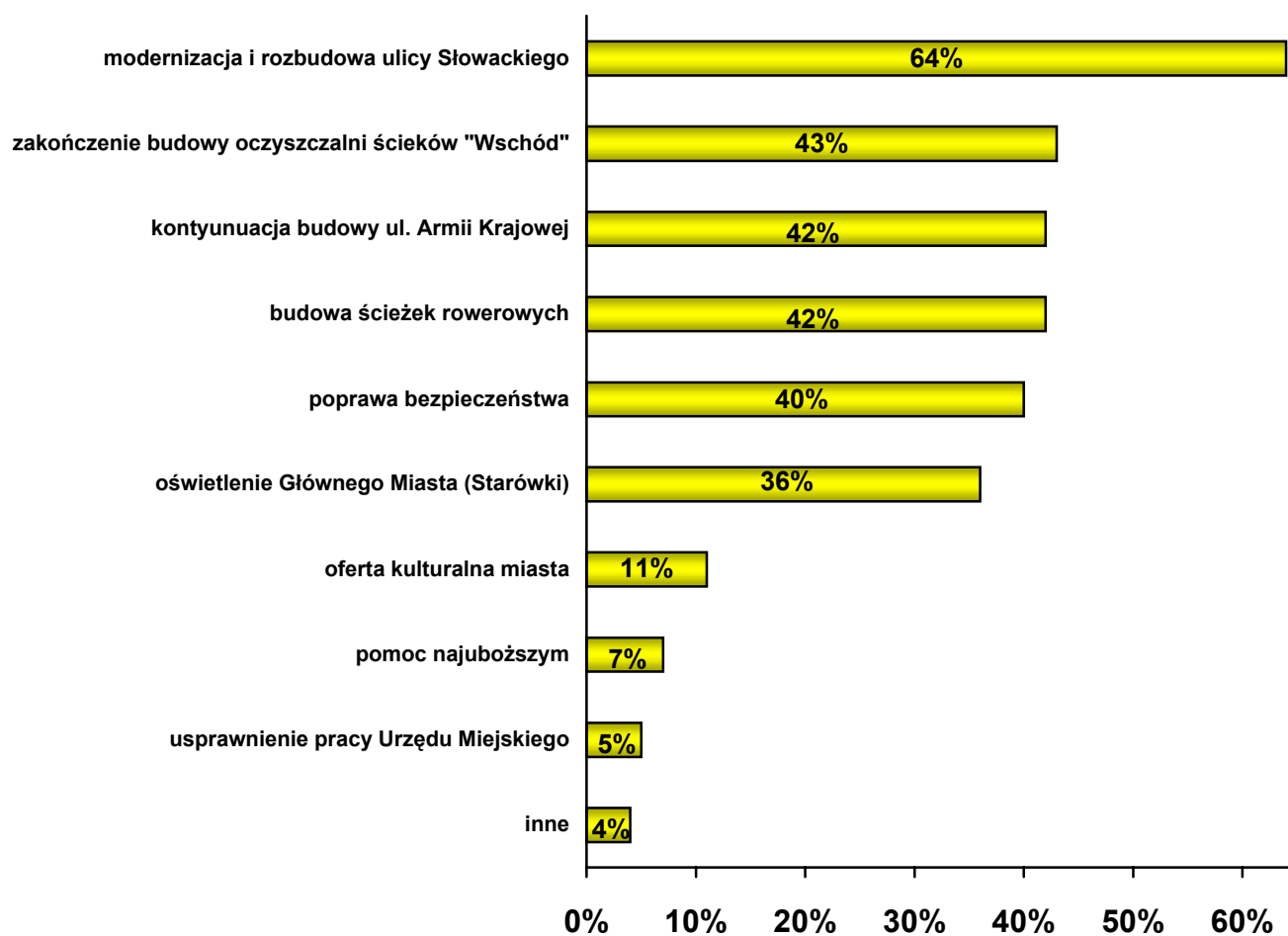
Analiza sukcesów i porażek, które miały miejsce w ciągu jednego tylko roku każe podchodzić ostrożnie do deklaracji badanych, szczególnie w odniesieniu do porażek. Zmiany w mieście wymagają często długoletnich działań i inwestycji, a rzadziej spektakularnych, szybkich decyzji i w związku z tym nawet relatywnie duże środki skierowane na poprawę w danej dziedzinie lub przeprowadzenie zmian organizacyjnych usprawniających działanie danych instytucji miejskich mogą dawać tylko ograniczone efekty w krótkim czasie. Niektóre rodzaje zaniedbań sięgają wielu lat a budżet lokalny nie dysponuje wystarczającymi środkami do szybkiej poprawy sytuacji. Poza tym gdańszczanie nadal nie do końca wiedzą, które obszary życia miejskiego podlegają kompetencji władz miasta, które zależą od działań sejmiku samorządowego, a które zależą od władz centralnych. Okres dwóch lat jest na tyle krótki, że gdańszczanie mogą za sukcesy jak i porażki uznawać niektóre działania albo skutki takich działań jeszcze poprzednich władz miasta.

Badani najczęściej za sukcesy uważają działania inwestycyjne związane z remontami dróg i ulic, w szczególności modernizacja i rozbudowa ulicy Słowackiego oraz kontynuacja budowy ulicy Armii Krajowej (odpowiednio 64% i 42% odpowiedzi). Kolejnym sukcesem, na jaki wskazywali mieszkańcy Gdańska okazało się zakończenie budowy oczyszczalni ścieków „Wschód” (43% wskazań). 42% respondentów odpowiedziało, iż godnym uwagi sukcesem miasta jest budowa nowych ścieżek rowerowych (szczególnie w pasie nadmorskim od Brzeźna do Sopotu). Budowa ścieżek rowerowych jako uzupełnienie drogowego systemu komunikacyjnego Gdańska jest łatwo zauważalna i nagłaśniana medialnie. W dobie korków ulicznych i rozszerzenia się mody na zdrowy styl życia ta inwestycja spotkała się z przychylnym nastawieniem mieszkańców Gdańska.

Na poprawę bezpieczeństwa w mieście wskazało 40% ankietowanych, a na poprawę oświetlenia miasta wskazał co trzeci badany (36%). Są to zatem głównie te sfery, które stykają się z codziennym życiem mieszkańców i widoczne są „gołym okiem”.

Jak wskazują wyniki badań szeroką akceptację uzyskały te inwestycje, które decydują o próbach rozwiązania największych problemów miasta, takich jak coraz trudniejsze przemieszczanie się samochodem po mieście – modernizacja ul. Słowackiego i Armii Krajowej. Jednocześnie co siódmy badany (15%) za porażkę uznał zły stan infrastruktury drogowej w mieście, co jest wynikiem lepszym od uzyskanego rok temu (w roku 1999 na problem infrastruktury drogowej jako porażkę wskazał co czwarty respondent – 27%).

Sukcesy obecnych władz w mieście



Kolejnymi sukcesami okazała się coraz bogatsza oferta kulturalna, jaką miasto udostępnia swoim mieszkańcom. Na ten sukces wskazał co dziesiąty badany (11%). Pozostałe zanotowane sukcesy plasują się na poziomie poniżej 10% i są to: pomoc najuboższym (7%) oraz usprawnienie działania Urzędu Miejskiego (5%).

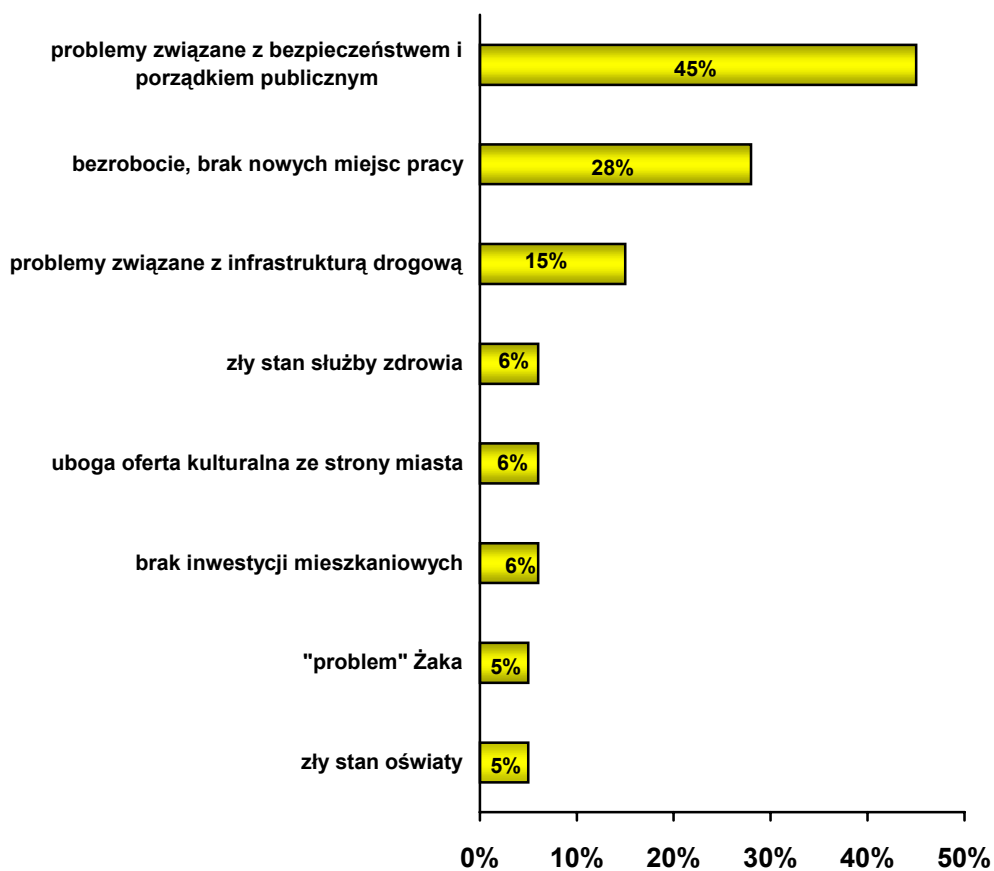
Oprócz inwestycji drogowych związanych Gdańsk potrzebuje inwestycji przemysłowych, gdyż inaczej po pierwsze w skali kraju Gdańsk i województwo pomorskie stanie się mało atrakcyjnym do życia regionem, a po drugie brak inwestycji przemysłowych będzie sygnałem dla innych potencjalnych inwestorów z kraju i z zagranicy, że w Gdańsku nie ma atmosfery lokowania kapitału, a wreszcie skala bezrobocia może ulec znaczącemu zwiększeniu. Dlatego też obawy mieszkańców Gdańska o kierunek rozwoju miasta zaowocowały uznaniem za porażkę (na drugim miejscu wśród porażek) brak inwestycji, w tym szczególnie inwestycji dających możliwość tworzenia nowych miejsc pracy (28% odpowiedzi).

Jak wynika z badań centralnym problemem gdańszczan jest ich poczucie bezpieczeństwa. Dlatego też prawie połowa respondentów (45%) uznało niewystarczające poczucie bezpieczeństwa w mieście jako najważniejszą porażkę obecnie rządzących władz. Poczucie braku bezpieczeństwa w mieście jest jedną z głównych przyczyn, dzięki której wysoki odsetek mieszkańców (39%), za jedną z głównych inwestycji, wskazuje na zakup sprzętu dla policji, a 28% wskazuje na potrzebę monitoringu miasta.

Jako porażkę, na poziomie 6%, respondenci uznali zł stan służby zdrowia, brak inwestycji mieszkaniowych oraz uboga oferta kulturalna. Warto również wskazać, że 5% gdańszczan uznało za porażkę adaptację „Żaka” przez władze miasta.

Warto zauważyć, że rozwiązanie problemów bezpieczeństwa publicznego, bezrobocia, drogownictwa, służby zdrowia i budownictwa mieszkaniowego jest bezpośrednio lub pośrednio uzależniona od decyzji rządu centralnego polityki makroekonomicznej oraz możliwości budżetu centralnego.

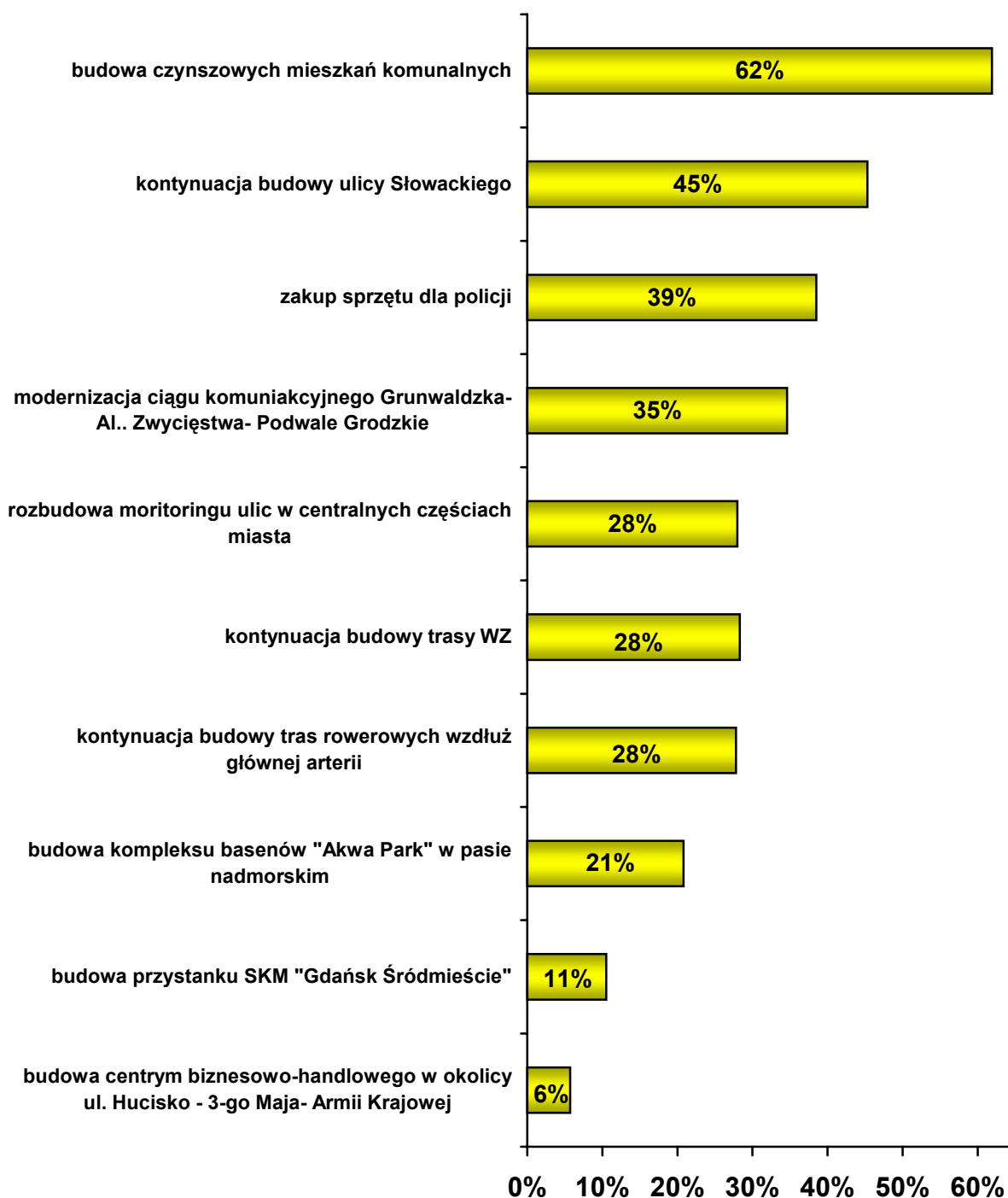
Porażki obecnych władz w mieście w opinii mieszkańców



HIERARCHIA ZADAŃ BUDŻETOWYCH

Podczas badania zadano respondentom następujące pytanie: „*które z wymienionych inwestycji powinny być Pana(i) zdaniem realizowane w Gdańsku w pierwszej kolejności?*”. Z badania wynika, że to pytanie ściśle nawiązuje do pytania o sukcesy i porażki obecnych władz miasta. Wiele pozycji swoją treścią nawiązuje do niespełnionych oczekiwań mieszkańców, do najpilniejszych potrzeb gdańszczan. Jedną z głównych inwestycji, jaką należałoby jak najszybciej zrealizować w opinii mieszkańców okazała się budowa czynszowych mieszkań komunalnych, na co wskazało aż 62% respondentów. Prawie połowa badanych (45%) chce jak najszybciej kolejnego etapu budowy ulicy Słowackiego, a 39%, w poczuciu braku bezpieczeństwa, pragnie, aby miasto w pierwszej kolejności zakupiło nowy sprzęt dla policji. 35% gdańszczan w swoich wypowiedziach opowiada się za modernizacją głównego ciągu komunikacyjnego: Grunwaldzka – Aleja Zwycięstwa – Podwale Grodzkie. Dla własnego bezpieczeństwa, i bezpieczeństwa swoich rodzin, prawie co trzeci badany (28% odpowiedzi) skłania się ku zainwestowaniu w monitoring najważniejszych ulic za pomocą trudno dostrzegalnych kamer. Również tyle samo respondentów (28%) pragnie kontynuacji budowy trasy „WZ” oraz dalszej rozbudowy ścieżek rowerowych.. Co piąty respondent (21%) uważa, iż należałoby zbudować „AKWA PARK” – kompleks basenów – który miałby znajdować się w pasie nadmorskim w okolicach Jelitkowa. Co dziesiąty badany (11%) deklaruje swoją chęć do jak najszybszego powstania nowego przystanku kolejki SKM Gdańsk – Śródmieście, a 6% mieszkańców Gdańska opowiada się za budową nowoczesnego centrum biznesowo – handlowego w okolicy ulic Hucisko - 3-go Maja – Armii Krajowej.

**Które z wymienionych inwestycji powinny być Pana(i) zdaniem realizowane
w Gdańsku w pierwszej kolejności?**



WIEDZA O ZADANIACH I KOMPETENCJACH URZĘDU MIEJSKIEGO

Poziom wiedzy społeczności lokalnej na temat z zakresu kompetencji władz miasta jest bardzo istotnym czynnikiem oceny tychże władz i szerzej – czynnikiem różnicowania postaw wobec samorządności. Na pytanie *„jak się Panu (i) wydaje za które dziedziny odpowiada Urząd Miasta?”* Uzyskano następujący rozkład odpowiedzi. Zdecydowana większość respondentów uznało, że Urząd Miasta odpowiedzialny jest za stan dróg i ulic w mieście (89%), komunikację miejską (86%) oraz za niesienie pomocy społecznej poprzez opiekę nad miejskimi ośrodkami pomocy społecznej (81%). Trzy czwarte respondentów (75%) odpowiedziało, iż Urząd Miasta odpowiedzialny jest za policję (bezpieczeństwo). Na poziomie 71% respondenci uznawali kompetencję Urzędu Miasta w zakresie zatrudnienia oraz w zakresie infrastruktury technicznej (70%). Dziwić może fakt, że tylko 62% mieszkańców uznało, że Urząd Miasta odpowiedzialny jest za szkolnictwo podstawowe i średnie – 38% uważa, że UM za tę dziedzinę nie odpowiada. Interesujący jest fakt, że aż 21% mieszkańców uważa, że UM odpowiada również za szkolnictwo wyższe. Generalnie w stosunku do roku ubiegłego wiedza mieszkańców na temat zadań i kompetencji władz miasta wzrosła, jednak wciąż pozostawia ona wiele do życzenia i wymaga w tej dziedzinie działań edukacyjnych ze strony urzędu. Należy w tym miejscu podkreślić kluczową rolę jaką mają do spełnienia lokalne i ogólnokrajowe środki społecznego przekazu.

Jak się Panu (i) wydaje za które dziedziny odpowiada Urząd Miasta?

